

Můj názor

Proč mám problém se sexuálními asistenty

■ **Text: Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA**
prezident APSS ČR, člen redakční rady časopisu Sociální služby

čů, či v pobytovém zařízení, navázat vztahy a prožívat důstojně svoji sexualitu. Bylo jasné, že i oni mají své potřeby, svá přání a tužby, ale nemají stejné možnosti jako lidé bez hendikepu. Sexuální asistenci chápeme jako možnost, nikoli jako řešení, proto, kteří nemohou naplnit svoji sexualitu. Co jim však nejvíce chybí, je blízkost druhé osoby a společné soužití, s čímž se svěřují právě sexuálním asistentkám.

Sexuální asistence je tu dva roky. Získala si své místo. Zpětné vazby na ni jsou pozitivní. Získává postupně důvěru pomáhajících organizací, které začínají sexuální asistentky zprostředkovávat pro své klienty.

Sexuální asistentky nerozlišují, zda služby poskytují ženám, mužům, či transgender osobám. Klientky však zatím o tuto službu projevují velmi malý zájem. Chtějí muže, kteří v této oblasti zatím proškoleni nejsou. Přesto mohou služby sexuálních asistentek využít i ženy. Možná mají obavy, strach či stud takovou službu využít.

Sexuální asistence může pomoci snížit agresivitu lidí se zdravotním hendikepem, kteří nemohou naplňovat svoji sexualitu. Může napomoci ke snížení počtu případů zneužívání klientů a klientek navzájem, ale i projevů se sexuálním podtextem vůči pomáhajícím profesím. A co je podstatné, dokáže vrátit lidem radost a chuť do života, jak dokazují kauzistiky klientů, kteří službu využili.

» Dva příběhy na konec:

„Každý člověk má své potřeby, a vzhledem k mému handicapu, kdy mi ani ruce nefungují, tak jak bych potřeboval, tak je pro mne sexuální asistence skvělé řešení, kdy zažiji to, co sám se sebou zažít nemohu. Po dvou letech sexuální abstinence jsem zažil něco krásného, bylo to super, nikdy jsem žádnou takovou službu nevyužil a jsem rád, že sexuální asistence existuje, pookřál jsem jako muž. Takovou hostesku bych potřeboval stále, i v noci.“ (Muž na vozíku)

„Normálně bych do toho asi moc nešla, ale po pár setkáních s asistentkou, kdy jsem zjistila, že jí mohu věřit, jsem se rozhodla. Asistentku jsem kontaktovala po delším váhání. Měla jsem strach z reakce okolí a taky z reakce asistentky. Nakonec se ukázalo, že to byl velmi dobrý tah. Pomohla mi srovnat se s intimními problémy, které mě trápí. Pomohla mi zmírňovat projevy mého postižení při sexu. Pomohla mi s masturbací, protože mám nešikovné ruce. Snažíme se dosáhnout toho, abych aspoň někdy mohla mít orgasmus. Kromě toho mi velmi pomáhá bavit se otevřeně o sexu a o chlapcích. S asistentkou také pracujeme na tom, abych se zbavila mindráků, které ve mně vypestoval minulý partner. Po každé asistenci jsem uvolněnější a lépe se hýbu. >>>> 42

Z pozice člena redakční rady časopisu Sociální služby jsem procházel všechny články, resp. celý seriál týkající se sexuality až po jeho 4. díl věnující se sexuální asistenci. Ačkoli i u těch předchozích jsem měl dílčí výhrady, u toho posledního jsem se již rozhodl otevřít jiný pohled na věc. Možná i proto, abych toto téma názorově vyvážil, neboť kritických či kriticky diskuzních článků na toto téma je obecně ve společnosti menšina. Především také, že jde o soukromý názor Jiřího Horeckého, který není spjat s postojem APSS ČR.

Pokud je a má být předmětem sexuální asistence zdravotně postižených poradenství v oblasti sexuality, technická asistence páru či jednotlivci, hledání intimního prostoru, nákup pomůcek apod., tak s tím nemám zásadní problém. Pokud ale jde o prostituci, pak již ano. Záměrně uvádím tento, společností negativně vnímaný termín prostituce, protože jakkoliv můžeme chtít tuto aktivitu nazvat nějakým vznešeným názvem evokujícím obětování, dobrotu a dobrý úmysl, vždy půjde o prostituci. Tak to je.

Prostituce není v ČR nelegální, je ale mimo oblast práva a v rovině morální je společností odsuzovaná. Mimo jiné je to i tím, že naše morální hodnoty vycházejí z křesťanských tradic a hodnot a v souladu s nimi je sexualita přirozenou součástí vztahu muže a ženy. Vztahu dlouhodobého a partnerského. Sexuální potřeba je, resp. má být uspokojována v rámci tohoto vztahu s partnerem či partnerkou, kterého/kterou miluji a kterému se odevzdávám a jehož přijímám. Nejde o potřebu srovnatelnou s žízní, která v případě nedostatku vody vede u všech ke stejnému konci. Sexualita má nejen svou fyzickou, nýbrž i psychickou dimenzi. Stejně tak není pravda, že když mladý muž či žena sexuálně dospěje, musí okamžitě začít aktivně sexuálně žít, jinak je deprivovaný/á a nešťastný/á. Sex tedy má být součástí partnerského vztahu. To je jedna z hodnot, která prostě je v rozporu s prostitucí pro kohokoliv, bez ohledu na jeho věk, orientaci, pohlaví či zdravotní

omezení. Mimo jiné, pokud bychom přijali tezi „práva na sex pro každého“, pak by se to přeci mělo týkat všech klientů sociálních služeb žijících bez partnera/ky či manžela/ky, což je absurdní představa.

Pokud si klient sociální služby přeje využít služeb sexuální asistentky, resp. prostitutky, ať již např. v domově pro seniory, nebo pro osoby se zdravotním postižením, anebo v domácnosti klienta, pak poskytovatel sociální služby není a nemá být jeho morální kárce, ale má mu pomoci realizovat jeho rozhodnutí a danou službu zprostředkovat (ačkoliv s tím třeba nemusí souhlasit), byť i tato situace má svůj etický rozměr a někteří pracovníci se s ním mohou potýkat.

Vadí mi však, když je tato služba někdy prezentována jako de facto služba sociální, ušlechtilá a obecně přijatelná jen proto, že je neutrální či rádobý profesionálně pojmenovaná. Prostituce tady byla, je a bude, ale neměla by být skrývána za něco, co není, neměla by být prezentována jako běžná součást našeho života (byť jen pro osoby sexuálně nespokojené). To by znamenalo přijmout paradigma nároku na sex pro každého jako „projevu plného lidskosti“¹, bez diskuze o partnerském vztahu a vazbě. (Stále bych se však více přikláněl k tomu, že „plná lidskost“ se projevuje spíše altruismem, slušností, ochotou pomoci, empatií a dalšími veskrze lidskými vlastnostmi, ač jsou to charakteristiky, které mnoha lidem v dnešním světě plném snadno dostupného sexu chybějí.)

Další hledisko tohoto tématu je také nesporné. Jaké jsou kvalifikační požadavky na pozici sexuální asistentky/asistenty? Ochota mít tělesný kontakt, i ten nejintimnější, s kýmkoli, kdo má sexuální potřebu? Jak by do budoucna probíhal nábor takovýchto pracovníků, kterých by bylo zcela jistě z úhlu pohledu pisatelky článku mnoho potřeba? Dovede si ona či některý ze zastánců sexuální asistence představit, že by se on/ona nebo někdo z jeho/jejích blízkých rozhodl pro takovouto „profesi“ a obhajoval ji i sám sebe před svými nejbližšími a veřejností? Je snad někdo, komu by vadilo, kdyby se jeho dcera rozhodla pracovat jako sexuální asistentka? Pokud ano ☺ – pak vy všichni chápete, co jsem se snažil sdělit v předchozích řádkách.

¹ (viz 2. díl seriálu v časopisu Sociální služby, duben, 2018, o sexualitě lidí s mentálním postižením)